Акционен план за Инклузија на Ромите и Роми бегалци

Статус на реализација на активности заклучно со јануари 2013 година

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

Мерки /Активности	Индикатор	Временска рамка	Буџет во Евра	Носители	Статус	Кратко образложение
1. Информирање за можностите за стекнување на квалификации за работа	• Број на информативни кампањи (т.е. Ромски информативен центар, невладини организации, итн.); • Број на информативни материјали (на ромски и македонски јазик) – постери, летоци, интернет објави; • Број на лица запишани на курсеви; • Големина на буџет: o Доделен; o Потрошен;	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика Агенција за вработување	/	Информација за достапни програми за здобивање со одредени квалификации.

1.1. Изготвување на посебни програми за професионална преквалификација на Роми	• Број на учесници Роми запишани во програмите за преквалификација; • Број на учесници кои успешно ги завршиле програмите за преквалификација; • Квалитативно: ниво на задоволство на учесниците;	10.2011 09.2012			Во 2012 година продолжува со реализација нов Оперативен план за активни програми и мерки за вработување за 2012-2013 година во кои се вклучени програми со кои се овозможува вклучување на Ромите како **ранлива целна група** во активните програми за вработување со кои ќе ја подобрат нивната вработливост преку обуки, или преквалификација односно директно вработување преку грантови. Обука за задоволување на побаруваните занимања на пазарот на трудот(во ОП за 2011- Програма за поддршка на Роми): аплицирале вкупно 105 лица Роми од кои 22	Поради неусогласеност помеѓу образовниот систем и потребите на пазарот на трудот,потребно да се спроведат специјализирани програмза преквалификација, со цел стекнување поголеми знаења и успешно партиципирање во пазарот на трудот. Нема да бидат изработени посебни програми за професионална преквалификација согласно договореното во Оперативен план за активни програми и мерки за вработување 2012-2013, Ромите да бидат предвидени како целна група во сите програми и мерки за вработување

					склучиле договори односно посетувале обука. Од нив **19 лица Роми завршиле обука, а 16 добиле сертификат**. Обуки ИПА компонента 2- обука за општи вештини каде што **50 лица** Роми завршиле со обуките и компонента 3- обуки за дефицитарни занимања каде што **16 лица** Роми следеле обука.	
2. Креирање на Програми кои ќе предвидуваат афирмативни мерки за вработување на Роми во приватниот сектор.	• Број на развиени програми; • Број на реализирани програми; • Број на бизниси зантересирани за програмите; • Број на општини кои учествуваат во програмите; • Број на Роми запишани во програмите; • Број на Роми кои останале во работен однос по	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика Агенција за вработување на Република Македонија Локална Самоуправа	Обука кај познат работодавач: 3 лица Роми ги следеле овие обуки. Програма за Субвенционирање на вработување: аплицирале вкупно 81 лице Ром од кои **31 потпишале договор односно се вработиле.**	Потребно е да се воспостави интегриран пристап од страна на Агенцијата за вработување со општините и приватниот сектор, во делот на изнаоѓање на модел за посредување и мотивирање на истите, со цел да се вработат Роми.

	завршувањето на програмата; • Квалитативно: ниво на задоволство на учесниците; • Квалитативно: ниво на задоволство на приватните бизниси од учеството во ваквите програми;					
3. Зголемување на правичната застапеност на Ромите во јавната администрација	• Број на Роми вработени во јавната администрација во 2011; • Број на Роми вработени во јавната администрација во 2012; • Усвоена регулатива за принципот на квотата за Роми („праведна“ застапеност на Ромите вработени во јавната администрација);	10.2011 09.2012		Секретаријат за спроведување на Охридскиот рамковен договор		До крајот на 2011 година, во рамките на К-5 Програмата за вработување на припадниците на заедниците преостанува да се реализираат уште 332 вработување. Програмата за вработување на припадниците на заедниците за 2012 година предвидува вработување на 550 лица Да се осигура одреден процент од истите да се однесува на Ромите.
3.1 Промовирање на афирмативни мерки за вработува во рамки на проектите финансирани од Владата на Република	• Број на промотивни програми; • Број на вработени Роми во проекти финансирани од Владата; • Број на	10.2011 09.2012		Министерството за труд и социјална политика и Агенцијата за вработување на РМ	Програма за самовработување: аплицирале вкупно 128 лица Роми, а од нив 97 лица пополниле прашалник. Од	При доделување на грантови за вработување и самовработување да се афирмира вклучување на Роми во улога на

Македонија.	самовработени Роми во проекти финансирани од Владата; • Број на Роми и ромски организации кои дејствуваат како имплементатори; • Број на грантови финансирани од државата; • Големина на грантовите: o Планирани; o Имплементирани; • <u>Квалитативно:</u> ниво на задоволство на учесниците;				овие лица селектирани за обука се 21 лице, додека одобрени им се грантови на вкупно 14 лица Роми. Програма за самовработување со кредитирање: Се пријавиле вкупно 35 лица, а склучени се договори со 7 лица Роми. Во Програмата за Организирање на Јавни работи, 176 лица Роми склучиле договори односно се работно ангажирани.	имплементатори.
4. Креирање на дополнителни програми/мерки за вработување кои се однесуваат на Ромите (во сите постоечки програми, со фокус на Ромите)	• Процент од вкупниот број на програми наменети за Ромите; • Број на програми насочени кон Ромите; • Број на имплементирани програми насочени кон Ромите; • Број на Роми учесници во таквите програми; • Број на Роми учесници во „општи" програми; • Број (или процент) на	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика Агенција за вработување на Република Македонија	За разлика од Од ОП за 2011 година каде што 2 Програми беа посебно насочени кон вработување на невработените лица Роми и тоа: Програмата за самовработување и Програмата за поддршка на Роми, во ОП за 2012-2013 година,	МТСП има има една програма/ мерка која е посебна насочена за вработување на Ромите, и врз основа на истата, да се креираат повеќе такви програми каде што како целна група ќе се опфатат Ромите.

	Роми кои успешно ја завршиле програмата; • Број на Роми вработени по завршувањето на програмата; • Квалитативно: ниво на задоволство на учесниците;				Ромите се вметнати како целна група во Програмите за инклузивен раст (Програма за субвенционирање, Програма за практиканство, Пилот програма за субвенционирање на плодоуживатели на државно земјоделско земјиште, Програма за општинско-корисна работа, Програми со комбинирани пакети на поддршка за вработување итн.). Бројната состојба околу повеќето од овие Програми/мерки од 2012 година е забележана во горниот дел од овој извештај. Во тек се активностите од Оперативниот план за 2013 година така што	

					бројната состојба околу новите апликации ќе биде внесена при следното ажурирање на Акциониот план.	
5. Вклучување на Ромите бегалци во постоечките и идните мерки за вработување	• Број на Роми бегалци кои учествуваат во програмите за вработување; • Број на Роми бегалци кои останале во работен однос по завршувањето на програмата;	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика Агенција за вработување на Република Македонија	Бегалците се вклучени во ОП за вработување за 2012 година како целна група Преку МТСП/УНХЦР програма.Во 2012 година вкупно беа реализирани проекти за обука за 11 лица заварувачи, за 6 лица фризери, за 6 лица за хемиско чистење, 1 лице за столар, 1 лице за бравар, и 5 проекти за субвенционирано вработување. Вкупно на 24 лица им беше асистирано во процесот на вадење на лична работна дозвола.	За 2013 година, во јануари се направени подготвителни и координативни активности за реализација на проекти планирани за 2013 година.
6.Континуирано информирање на Ромите за	• Број на информативни кампањи (т.е. Ромски информативен центар,	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика	РИЦи континиурано известуваат во	Изработка на промотивен материјал за

постоечките мерки и активности за вработување	невладини организации, итн.); • Број на информативни материјали (на ромски и македонски јазик) – постери, летоци, интернет објави; • Број на лица запишани во активните мерки програми за пазарот на труд; • Големина на буџет: o Доделен; o Потрошен;			Агенцијата за вработување на РМ	ромските заедници за тековните мерки и огласи за вработување согласно оперативниот план за вработување за 2012 година. Продолжува известувањето и за 2013 година.	информирање на постоечките мерки и активности за вработување, како и организирање на семинар за РИЦ и НВО за оспособување како навремено и точно информациите за постоечките мерки и активности да ги проследат до ромското население

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ДОМУВАЊЕ

	Идикатор	Временска рамка	Буџет во Евра	Носители	Статус	Кратко образложение
1. Измени и дополнување на Законот за легализација на диводрадби	• Изработен предлог за пролонгирање на Законот; • Спроведено истражување со цел идентификација на фактичкиот број на	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски	Рокот за аплицирање согласно закон е завршен и нема да има пролонгирање на датумот за	Поради особено големиот процент на Роми кои немаат домкументи за сопственост за нивните живеалиште, а

	Роми/ромски фамилии кои немаат документи за сопственост на нивните живеалишта;				аплицирање. Број на примени апликации, во Република Македонија изнесува вкупно 353.060.	голем процент од нив не го искористија крајниот рок за аплицирање, има потреба да се продолжи рокот.
2. Континуирано информирање на Ромите за процедурата за потребна докумантација за легализација кај ромската заедница.	• Број на информативни кампањи; • Број на информативни кампањи (на ромски и македонски јазик); • Број на информативни состаноци/работилници; • Број на учесници на состаноците/ работилниците; • Број на Роми кои аплицираат за мерки за легализација; • Големина на буџет: o Доделен; o Потрошен;	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски, Управа за катастар, општините и ромските Информативни Центри	По донесување на законот од страна на Министерство за транспорт и врски беше реализирана широка кампања со цел да се запознаат граѓаните со постапката и крајниот рок за поднесување на барања. За таа цел исто така беа одржани работилници во оштините.	Поради поголема информираност на ромската заедница околу процедурата за легализација на диводградбите, постои потреба од организирање на работилници од страна на Министерство за транспорт и врски, Управа за катастар, општините и Ромските Информативни Центри.
3. Ослободување од надоместоци за административни такси и надоместоци за добивање на потребните документи за легализација на дивоградби за	• Број на корисници Роми ослободени од плаќање на административни такси; • Големина на (државниот) буџет алоциран со цел да го покрие трошоците од	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски Министерство за труд и социјална политика	РЕАЛИЗИРАНО Ромите беа ослободени од административните такси за обезбедувањето на потребните документи за аплицирање за	Поради финансиска неможност, социјално загрозените лица да ги подмират трошоците за лелегализација на своите живеалишта, има потреба истите

социјално загрозените лица.	изземените такси; • Процент на одобрени • апликации за ослободување од плаќање на такси;				легализација на диворадби. Барателите корисници на социјална помош не плаќаат надоместок за утврдување на правен статус на бесправен објект согласно законот, исто така се ослободени се од плаќање административна такса за потребната документација за легализација	лица да се ослободат од плаќање на административни такси и надоместоци.
4. Легализација на дивите населби населени со Роми и предвидување на истите во рамките на ДУП на општината во која припаѓаат	• Евалуација на број на единици на локална самоуправа каде е потребна измена на ДУП; • Број на единици на локална самоуправа со изменети ДУП;	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски, општините	*******	Креирање на механизам во рамки на законската регулатива со кој ќе се обезбеди легализација на дивите населби и изнаоѓање на решение за да бидат дел од ДУП на општината на која припаѓаат

5. Соработка на централната и локалната власт при донесување на урбанистички решенија за Ромите со цел при нивно донесување да се земе во предвид да се спречи географската поделба на Ромите од останатото население.	• Број на пријавени Меморандуми за разбирање кои се имплементираат; • Број на координирани урбанистички планови (со фокус прашањето, на географска сегрегација); • Број на Роми кои се здобиле со бенефиции од координираните урбанистичи планови; • <u>Квалитативно:</u> Степен на задоволство во поглед на координацијата помеѓу локалната и централната власт;	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски, општините	За ова прашање од особено значење е мислењето - предлозите на општините кои се надлежни за изготвување на урбанистичко - планска документација	Имплементација на потпишаните Меморандуми за соработка помеѓу ЕЛС и Кабинетот на министерот без ресор
6. Зголемување на буџетските средства за станбените проекти како и за комунално инфраструктурни проекти, наменети за ромската заедница за 2012 година	• Зголемување за 5% (од 10% до 15%) од државниот буџет за проекти за домување наменети за Ромите; • 100% зголемување на државниот буџет доделен на инфраструктурните проекти наменети за Ромите; • Владини одлуки за зголемување на	10.2011 09.2012		Министертсво за транспорт и врски Кабинет на министер без ресор Неждет Мустафа	******* Во Буџетот на Република Македонија - Министерство за транспорт и врски за 2012 година утврдените средства во износ од 10.000.000 денари наменети за реализација на	Голем процент на ромски населби во Македонија ја немаат потребната миниум инфраструктура, сеуште. Потребно е обезбедување на поголеми финансиски средства во рамки на Буџетот на Република

	буџетот; • Стапка на апсорпција: процент на апсорбирани средства наспроти доделени средства;				проекти од комуналната инфраструктура, се реализираат во соработка со општините. Направена е распределба на средствата за 7 општини. Проектите се реализирани, освен проектот кој требаше да го реализира општина Велес. До крај на фискалната 2012 година, по однос на реализираните проекти од страна на 6 општини, средствата се исплатени. Во Буџетот на Република Македонија - Министерство за транспорт и врски за 2013 година утврдени се средства во износ од 10.000.000 денари, наменети за реализација на проекти од	Македонија, со зголемување на постојните 10% на 15% за станбените проекти како и двојно зголемување на средствата за комунално инфраструктурни проекти

					комуналната инфраструктура, кои проекти ќе се реализираат во соработка со општините.	
7. Отворање и развивање на мрежа на прифатни центри за згрижување на бездомни лица	• Број на предвидени дневни центри; • Број на отворени дневни центри; • Број на корисници на дневните центри (месечно); • Број на лица вработени во дневните центри; • Големина на (државниот) буџет доделен за: o Изградба/поправка на дневните центри; o Функционирање на дневните центри;	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика	Прифатниот центар за бездомни лица веќе е организациона единица на ЈУ МЦСР на Град Скопје. Во соработка со Црвениот крст на Град Скопје има уште еден прифатен пункт за бездомни лица за згрижување во времетраење од 24-48 часа. Отпочната е и имплементација на Програма за патролна социјална работа која им дава поддршка на овие лица на самото место каде ќе бидат затекнати.	Се планира Проширување на услугите од привремено згрижување на бездомни лица во оние општини каде ги има Во 2013 се планира проширување во 3 општини надвор од Скопје.
8. Изградба на станбени објекти за	• Број на станбени	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална	Од МТСП/УНХЦР под-договор, во	Во месец јануари 2013 година

Ромите бегалци и внатрешно раселени лица	згради/ предвидени за за Ромите бегалци и внатрешно раселените лица; • Број на Роми (бегалци внатрешно раселените лица) корисници сместени во станбени згради/домови; • Вкупно (државни) буџетски средства наменети за изградба на станбени згради /домови што се предвидени за Ромите бегалци и внатершно раселените лица			политика	овој квартален период беа завршени подготвителни активности за изградба на 20 станбени единици: изработена е проектна документација, обезбедена е градежна дозвола, избрана е градежна фирма, по што отпочна изградба на стамбените единици. Согласно предвидената динамика истите треба целосно да бидат изградени до крајот на 2013 година Одобрениот ИПА проект предвидува изградба на 100 станбени единици во 2013/2014 година.	отпочнати се подготвителни активности и одржан е кординативен состанок со ЕУ делегација во Скопје за реализација на ИПА компонента наменета за изградба на 100 станбени единици.

*** **Точка 4** Согласно законот, ЕЛС се должни средствата собрани од надоместокот за легализација да го користат наменски и тоа за донесување на урбанистичка планска документација со која се врши вклопување на бесправните објекти во урбанистичко-планска

документација и за инфраструктурно уредување на просторот во кој се нааоѓаат истите. Исто така ЕЛС се должни да доставуваат годишен извештај за користење на овие средства до МТВ. За ова прашање од особено значење е мислењето на општините по однос на легализација на дивите населби населени со Роми како би можеле да бидат дел од урбанистичката планска документација на општината на која припаѓаат.

*** **Точка 6** По **Проектот домување на социјално ранливи групи Ф/П 1674**, кој со 50% (25.350.000 Евра) се финансира со заем од Банката за развој при Советот на Европа и 50% (25.350.000 Евра) од Буџетот на РМ, до 2014 година ќе се изградат вкупно 1754 стана во 32 објекти во 26 градови на територијата на РМ.

Во месец август 2012 година завршени со градба, односно извршен технички преглед и дадени се во употреба три станбени згради во: Битола со 78 стана, Штип со 91стан и Берово со 51 стан. Во месеците август и септември 2012 година објавени се огласи за распределба на становите во овие три изградени објекти.

Од страна на Комисијата за распределба на овие изградени три објекти со вкупно 220 социјални станови наменети за домување на социјално ранливи групи станбено необезбедени, изготвени се и објавени прелиминирните листи за лицата на кои им е распределен стан под закуп.

На почетокот на **2013** година доставени се решенија на корисниците на социјален стан под закуп и тоа во градовите:

- Штип 91 стан, **за Ромски семејства распределени се 15 стана;**
- Битола 78 станови, **за Ромски семејства распределени се 12 стана;**
- Берово 30 станови, **за Ромски семејства распределени се 6 стана.**

Во градот Берово останаа не распределени 21 стан, за кои дополнително ќе биде објавен оглас за распределба.

Досега од овој проект од изградените 11 објекти со вкупно 559 стана.

Од изградените и распределените станови за семејства припадници на Ромската заедница распределени се 94 стана под закуп, од сите седум категории на социјални ранливи групи, утврдени со Одлуката на Владата на Република Македонија за распределба на социјални станови.

Во 2013 година согласно **Проектот домување на социјално ранливи групи Ф/П 1674,** планирано е да се отпочне со градба на нови 6 објекти со вкупно 544 стана и тоа: Скопје со 312 стана, Ресен со 18 стана, Демир Хисар со 25 стана Прилеп со 76 стана, Кочани со 43 стана и Гостивар со 70 стана.

Со заклучок на Влада од 89-тата седница, одржана на 09.10.2012 година, се задолжува Акционерско друштво за изградба и стопанисување со станбен и деловен простор од значење за Републиката – Скопје, при секоја изградба на комерцијални станови минимум 10% од просторот да биде наменет за изградба на социјални станови за социјално загрозени семејства и деца без родители.

10% од просторот да биде наменет за изградба на социјални станови за социјално загрозени семејства и деца без родители.

АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Мерки /Активности	Индикатор	Временска рамка	Буџет во Евра	Носители	Статус	Кратко образложение
1. Намалување на бројот на ромски деца во одделенијата/училишта за деца со посебни потреби.	• Број на ученици Роми во специјалните училишта на почетокот на периодот; • Број на ученици Роми во специјалните училишта на крајот на периодот; • Вкупен број на деца Роми на училишна возраст (да се спореди со специјалните училишта); • Број на нови административни насоки за специјалните училишта: o Роми; o Не-Роми;	10.2011 09.2012		Министерство за образование и наука, единици на локална самоуправа	Непроменет	Како посебен проблем со кој се соочуваат ромските деца, претставува нивното сместување во специјалните училишта. Најчест пример на такви случаеви имаме при запишувањето на ромските деца во основните училишта, пред се поради недоволно познавање на македонскиот јазик.
1.1. Изработка на	• Изработен			Министерство за	Правилникот за	

Правилник за оценка на специфичните потреби на лицата со попреченост	Правилник; • Усвоен Правилник;			труд и социјална политика Министерство за здравство	оценка на специфичните потреби на лицата со пречки во менталниот или телесниот развој е усогласен со трите Министерства како што е образование и наука и здравство и истиот поради техничко усогласување е на потпис во Министерство за здравство. Во истиот е предвидено формирање на 4 регионални Комисии за издавање на наоди и мислење за вклучувањето на децата во посебни училишта кои и сега функцинираат и формирање на второ - степена комисија која врши увид на издадените наоди и мислења која што и сега функционира.	
1.2. Формирање на 4	• Формирани 4			Министерство за		

регионални Комисии за издавање на наоди и мислење за вклучувањето на децата во специјални училишта и формирање второ - степена комисија која ќе врши увид на издадените наоди и мислења	регионални Комисии; o Усвоени правила за работата на Комисиите; o Број на ангажиран персонал на Комисиите; • Број на наоди и мислења издадени од страна на Комисиите; • Формирана една второстепена Комисија: o Усвоени правила за работата на Комисиите; o Број на ангажиран персонал на Комисиите; • Број на наоди и мислења во кои што се увидени превиди; • Број на одбиени/ревидирани одлуки на Комисиите; • Број на предмети разгледани од страна на Комисиите и поделени на: o Роми; o Не-Роми; • <u>Квалитативно:</u>			труд и социјална политика Министерство за здравство		

	утврдување на причините за сместување на децата во специјани училишта;					
2. Ослободување од надоместоци за плаќање на дневен престој во јавните детски установи за социјално загрозените семејства заради овозможување на пристап во предучилишното образование.	• Усвоена Уредба за ослободување од плаќање на надоместоци; • Вкупен број на социјално ранливи (ромски) семејства; • Број на деца од социјално ранливите (ромски) семејства; • Број на семејства кои имаат право на ослободување од плаќање на надоместоци; • Број на барања за ослободување од плаќање на надоместоци; • Број на одобрени барања за ослободување од плаќање на надоместоци;	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика, општините и јавните детски установи	Континуирана активност. Во рамки на проектот за предучилишно образование, МТСП ги покрива надоместоците за плаќање на дневен престој за деца на возраст од 4,5 до 5,7 години, од социјално загрозени семејства на Роми.	Со цел овозможување на ран детски развој, подобрување на социјалните вештини и совладување на македонскиот јазик, од особена важност е ослободување на плаќање надоместоци за социјално загрозените семејства.
3. Вклучување на децата на Ромите бегалци во проектот Инклузија на деца Роми во предучилишното	• Вкупен број на деца на Ромите бегалци на предучилишна возраст; • Број на деца на	10.2011 09.2012		Министерство за труд и социјална политика	Како дел од соработка помеѓу МТСП и УНХЦР, во учебната 2012/2013 година 16 деца беа	Во јануари 2013 година беа одржани координативни состаноци за планирање на уписот на децата во

образование	Роми бегалци вклучени во предучилишните установи; • Ревидиран опис на проектот (усвоен, одобрен) со цел вклучување на децата на Ромите бегалци;				планирани за запишување во предучилишно образование, од кои 12 редовно ја посетуваат градинка, а 4 не беа запишани поради здравствени причини. Од 12 деца, 9 ја посетуваат ЈОУДГ Шуто Оризари, 2 деца ЈОУДГ Чаир и 1 дете е во ЈОУДГ Тетово.	учебната 2013/2014 година.
4. Редовен мониторинг и евалуација на редовноста во предучилишно и основното образование	• Изработен и усвоен концепт за мониторинг и евалуација; • Извештаи за мониторинг и евалуација; • Број на експерти назначени како директно одговорни за мониторингот и евалуацијата; • Број на предучилишни установи во кои е извршен мониторинг и евалуација; • Број на училишта	10.2011 09.2012		Министерство за образование и наука Министерство за труд и социјална политика и единици на локална самоуправа	Воведување политики за Ромски образовни медијатори (Националниот Ромски Центар и Министерството за образование и наука ќе потпишат меморандум за соработка за имплементација на политиката за воведување на ромски образовни медијатори со кој ќе се уреди изработката на проект за ромски	

	во кои е извршен мониторинг и евалуација; • 1 конференција/ состанок со цел дискутирање на наодите од мониторингот и евалуацијата; • Извештаи за мониторинг и евалуација објавени на веб-страната на Министерството за образование и наука;				образовни медијатори, базиран на добрата пракса од сличниот проект реализирани во министерство за здравство).	
5. Сместување на децата од улица во транзитните центри	• Број на деца сместени во транзитните центри (ТЦ) – поделени на: o Роми; o Не-Роми; • Број на ТЦ o Број на нови ТЦ; o Вкупен број на ТЦ; • Процент на сместувања во ТЦ во споредба со претходниот период (% на зголемување или % на намалување); • <u>Квалитативно:</u> утврдување на причините за	10.2011 09.2012		Министерство за образование и наука Министерство за труд и социјална политика Министерство за внатрешни работи.	Во насока на обезбедување на заштита на децата од улица, кои во текот на летната сезона престојуваат во Охрид, отворен е Транзитен центар за деца на улица во оваа општина. Подготвен е Акциски план за отворање на дневен центар за деца на улица во Прилеп.	Зголемениот број на децата на улица, има потреба од нивно сместување во нови транзитни центри, во кое ќе им биде обезбедено дневна и ноќна заштита

	смествување во ТЦ;					
6. Промовирање на поголема практична примена на Прирачникот за не-дискриминација	• Број на училишта и наставници кои го применуваат Прирачникот; • Број на Прирачници: o испечатени; o дистрибуирани; • Квалитативно: анкетирање за добивање на коментари/мислења од страна на учениците и наставниците за ефектот од примената на Прирачникот;	10.2011 09.2012		Министерство за образование и наука	Во тек е примена на прирачникот! -2 обуки за државните и локални инспектори, - Презентација во 5 градови: Скопје, Прилеп, Тетово, Штип, Куманово, -96 средни училишта, - 358 основни Дистрибуирани 1000 примероци на македонски јазик, 2000 електронски, преведени на 7 јазици.	Со цел да се подигне свеста на учениците за заеднички меѓуетнички соживот од особена потреба е Прирачникот за не-дискриминација да има поголема примена во основните и средните училишта.
7. Развивање на мултуетнички наставни програми во училиштата со ученици Роми	• Број на развиени програми; • Број на применети програми; • Број на сегрегирани одделенија и училишта; • Квалитативно: анкетирање за добивање на коментари/мислења од страна на учениците и наставниците за ефектот на	10.2011 09.2012		Министерство за образование, Биро за развој на образование	Проектот – Поддршка на интеграцијата на етничките заедници во образовниот систем-твининг проект во рамки на ИПА. Во август ќе се презентира проектот додека во септември се очекува да започне со имплементација на	За да се оневозможи сегерегација на ромските ученици

	програмите;				активностите. Проектот започна со имплементација и досега се реализирани неколку активности во насока на анализа на постоечките наставни програми и изработка на прирачник за нивно ажурирање.	
8. Развивање на посебни програми за образование на возрасни лица.	• Број на развиени програми; • Број на применети програми; • Број на возрасни ученици запишани во таквите програми; • Број (или процент) на учесници кои успешно ги завршиле програмите; • <u>Квалитативно:</u> ниво на задоволство на учесниците;	10.2011 09.2012		Министерство за образование, установи за дооформување на образование на возрасни	Во моментов во Центарот за образование на возрасни во тек е реализиација на Твининг проект кој содржи три компоненти од кои во третата развивање на шест програми за описменување и дооформување на основно образование за исклучени лица, при што се планира да се вклучат Ромите како една таргет група.	Реализација на конкретни активности во насока на дооформување на образованието на возрасни лица
9. Распределбата на	• Усвоена регулатива	10.2011		Министерство за	Доградба на	Распределбата на

буџетот од централно на општинско ниво во насока на отворање на нови образовни установи	според принципот „Парите го следат детето“; • Број на новоотворени образовни установи; • Процент на промена на буџетот доделен за 2012 во споредба со 2011;	09.2012		труд и социјална политика Министерство за образование и наука	основното училиште браќа Рамиз и Хамид; За 2012 од МОН се издвоени 360.000 денари; Изградба на средно училиште во општина Шуто Оризари; За 2012 од МОН се издвоени 13 милиони и 500 денари;	буџетот од централно на општинско ниво треба да биде направена според бројот на ученици (принципот „Парите го следат детето“) наместо фиксни износи поврзани со бројот на образовни установи. Во моментот во рамки на МТСП се спроведува Проектот условени парични надоместоци во средно образование. Во моментот се доработува нов софтвер и кој ќе биде функционалне за УПН од СЕП 2012

<u>АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ЛИЦА БЕЗ ДОКУМЕНТИ И РОМИТЕ БЕГАЛЦИ</u>

Активност/ мерки	Индикатор	Временска рамка	Буџет во Евра	Носители	Статус	Кратко образложение
1. Усвојување на препораките дадени во 2010 година од страна на меѓуресорската група за лица без документи	• Усвоени препораки; • Број на целосно имплементирани препораки; • Број на неимплементирани препораки; • Квалитативно: утврдување на нивото на импементација на препораките (вклучувајќи ги и причините за нивното неимплементирање);	10.2011 09.2012		Управата за водење на матична книга на евиденција Министерство за труд и социјална политика Министерство за внатрешни работи	Добиени се податоци за 404 предмети од кој што обработени се 305 предмети за кои што е добиено мислење од Управата за водење на матични книги на родените и МВР. Од 305-те прашалника кои се обработени по превземање на дејствија од страна на невладините организации успешно е завршен процесот за запишување на уште 29 лица во матичните книги на родените, при што бројот на запишани деца од вкупно 405 во моментот изнесува 81 дете.	Иако препораките не се усвоени отпочната е акција на терен за решавање на проблемот на овие лица.Заклучно со декември 2011 евидентирани се 229 лица за кои е отпочната процедурата за целокупната правна поддршка неопходна за да бидат заведени во матичната евиденција, односно да добијат матичен број
2.Ослободување од плаќање на трошоци, казни за задоцнета регистрација и надоместоци за ДНК тестирање потребни за утврдување на идентитет	• Усвоена Уредба за ослободување од плаќање на такси; • Вкупен број на лица кои ги исполнуваат условите; • Број на барања за ослободување од плаќање на такси; • Број на одобрени барања за ослободување од плаќање на такси; • Број на лица на кои им се издадени лични документи;	10.2011 09.2012		Управа за водење на матична книга на евиденација Министерство за труд и социјална политика	Направени се ДНК-а анализи за 33 лица, од кои 10 се предадени на Македонско здружение на Млади правници, додека 7 ДНК- а анализи се доставени до Управата за водење на матичните книги - Подрачното одделение Скопје со цел да се довршат започнатите постапки за овие деца. Останатите ДНК- а анализи се уште не се доставени до останатите градови, со оглед на тоа дека потребно е најпрво да бидат поднесени барањата за дополнителен упис во МКР од страна на РИЦ или НВОи кои се дел од оваа акција, па откако ќе бидат доставени броевите под кој се заверени тие барања ДНК-а анализата ќе биде доставена и за овие лица.	

3. Промоција на постоечките и идни проекти на соодветните државни институции во соработка со РИЦ и НВО	• Број на информативни кампањи; • Број на информативни материјали (на ромски и македонски јазик); • Број на информативни состаноци/ работилници; • Број на учесници на работилниците/ состаноците; • Големина на буџет: o Доделен; o Потрошен; • Број на Роми кои поднеле барање за лични документи;	10.2011 09.2012		Управа за водење на матична книга на евиденација	Континуирана соработка со UNHCR, НРЦ и МЗМП. Во соработка со UNHCR изработени се брошури на повеќе јазика за матичната евиденција. Во соработка со НРЦ извршени се посети на семејства во нивните домови.	

4. Утврдување на бројот на лица без лични документи	• Број на идентификувани лица кои не се регистрирани; • Број на идентификувани деца кои не се регистрирани;	10.2011 09.2012		Министерство за внатрешни работи Управа за водење на матични книги на евиденција	Според досегашните активности утврдена е бројка од 404 лица.	

5. Измени и дополнување на Законот за здравствено осигурување	• Усвоени измени на Законот; • Број на информативни кампањи кои целат на: o Заедниците на Ромите бегалци; o Здравствени ентитети и персонал;	10.2011 09.2012		Министерство за здравство	Заклучно со декември 2012 година вкупно 612 лица со статус на признаен бегалец / супсидијарна заштита се здравствено осигурани преку ФЗО. Во јануари 2013 година се отпочнати подготвителни активности за издавање на електронски здравствени картички за бегалците - осигурени преку ФЗОМ.	Со усвојување на Законот за здравствено осигурување „Сл.весник на РМ" бр.26/2012 година бегалците имаат еднаков пристап до здравствена заштита како и македонските државјани; МТСП е задолжено за регистрација и покривање на трошоците према ФЗО
6. Обезбедување на соодветни финансиски средства за домување на бегалците	• Големина на буџет доделен според: o Држава; o Донатори; • Големина на буџет потрошен според: o Држава; o Донатори; • Процент на зголемување или намалување на државниот буџет во споредба со претходната година; • Број на обезбедени установи за домување; • Број на корисници на	10.2011 09.2012		Министерство за транспорт и врски Министерство за труд и социјална политика	Сместување /програма за интеграција Со оваа програма за бегалците вклучени во процесот на локална интеграција МТСП им обезбедува финансиски средства за домување: - парична помош за кирија и режиски трошоци. - исплатата се изведува на месечна основа. За 2013 година, усвоена е Програмата за интеграција и објавена во ,,Сл. Весник на РМ" бр.13/2013 Во просек, МТСП на 120 семејства им обезбедува парична помош за закупнина и комунални трошоци. МТСП не располага со специјални	Прашањето на домување МТСП го разгледува од аспект на краткорочно и долгорочно решавање. Долгорочните решениа предвидуваат решавање на домувањето преку изградба на станови кои ќе се даваат на бегалците на користење (види точка 8. во

	кои им е обезбедено домување; • Вкупен број на потенцијални корисници (кои имаат потреба од ново домување);				установи за сместување/домување на бегалците.	Акциски план за домување), а до тогаш МТСП ќе обезбедува парична помош за сместување по основ на Програмата за интеграција. МТСП просечно секој месец обезбедува финансиски средства за приватно сместување на 475 лица.
7. Потпишување и ратификување на конвенцијата на лица без државјанство	• Потпишана конвенција; • Ратификувана конвенција;	10.2011 09.2012		Министерство за внатрешни работи	Министерството за внатрешни работи, достави до Владата на Република Македонија, Информација за отпочнување на постапка за пристапување и ратификација на Конвенцијата за намалување на бездржавјанството на Организацијата на обединетите нации и истата е во владина процедура.	